

VOORJAARSZAAI WINTERTARWE SOMS RISKANT

Wegens de zeer natte weersomstandigheden in het najaar van 2012 kon de rassenproef wintertarwe in Koksijde (kustpolder, kleigebied) pas gezaaid worden op 14 januari 2013. Omdat de weersomstandigheden dit najaar opnieuw aanleiding dreigen te geven tot een late zaai, lijkt het ons relevant om de bevindingen van vorig seizoen te publiceren. – *Daniel Wittouck, Lies Willaert & Kristof Boone, Inagro*

De resultaten van deze rassenproef moet je interpreteren in het kader van de 'vroege voorjaarszaai' (eerste helft januari). Tabel 1 geeft een overzicht van de beproefde rassen. Het rassenonderzoek vond plaats onder praktijkomstandigheden. Er werd een standaardzaaizaadbehandeling toegepast. De ziektebestrijding omvatte een blad- en een aarbehandeling. De proefomstandigheden vind je in het kaderstuk p. 7.

Nog grote opbrengst

Ondanks de late zaai bedroeg de graanopbrengst gemiddeld over alle rassen toch nog 12.109 kg/ha (tabel 1). De opbrengst varieert naargelang van het ras tussen 10.825 kg/ha en 13.132 kg/ha. Dit is een verschil van maar liefst 2307 kg/ha. De tarwe werd geoogst op 30 augustus. Het gemiddelde vochtgehalte bedroeg toen 16,3%.

Voor Tabasco, Sahara en Homeros kan ook vergeleken worden met de rassenproef van 2009. Toen kon de proef in Zuienkerke pas gezaaid worden op 27 december 2008. De andere rassen waren toen nog niet aanwezig in de rassenproef. Tabasco en Sahara behaalden goede resultaten, zowel bij de voorjaarszaai in 2013 (Tabasco: 107,9%; Sahara: 105,4%), de late najaarszaai in 2008 (Tabasco: 102,8%; Sahara: 103,6%), als bij de normale najaarszaai (Tabasco proefjaren 2009 tot en met 2012: gemiddeld 101,8%; Sahara proefjaren 2008 tot en met 2012: gemiddeld 102,8%).

Homeros scoorde iets onder het gemiddelde bij de voorjaarszaai in 2013 (97,9%) en bij de late najaarszaai in 2008 (98,0%). Daarentegen presteerde Homeros goed

> Wintertarwe heeft voldoende koude nodig om stoffen te vormen die later de aarvorming moeten inleiden.

Copyright Boerenbond

Tabel 1 Korrelopbrengst wintertarwe vroege voorjaarszaai Koksijde - *Bron: Rassenproef wintertarwe kustpolder LCG 2013*

	Oogst 2013 het gemiddelde	Jaar van opname Europese rassenlijst[1]	Mandataris/verdeler	Vroeg(rijp)heid[2]	Kwaliteit[3]
Lear	108,4	2007	Phytosystem	Doorschieten en aar vormen: halflaat	Voedertarwe
Tabasco	107,9	2008	Limagrain Belgium	Laat	Voedertarwe
Linus	105,8	2010	Philip Seeds	Halflaat	Baktarwe B1 (BPS)
Sahara	105,4	2005	Aveve Zaden	Halfvroeg-halflaat	Voedertarwe
Henrik	104,6	2009 (B)	Aveve Zaden	Halfvroeg	Voedertarwe
Salomo	103,7	2011 (B)	Quartes	Halflaat	Voedertarwe
Intro	101,2	2011	Limagrain Belgium	Halfvroeg	Baktarwe BPS
Rubisko	99,7	2011	Limagrain Belgium	Vroeg	BP
Matrix	99,7	2009	Ets L. Rigaux	Gemiddeld	Tout venant
Expert	98,9	2007	SCAM	Halflaat	BP
Cellule	98,7	2011 (F)	Limagrain Belgium	Zeer vroeg	BPS
Memory	98,6	2012 (B)	Jorion	-	Voedertarwe
KWS Ozon	98,6	2010 (B)	Aveve Zaden	Halvroeg	Baktarwe A
Vasco	98,1	2011 (B)	Jorion	-	Voedertarwe
Homeros	97,9	2008 (B)	Limagrain Belgium	Halflaat	Voedertarwe
KWS Meilo	97,7	2011 (B)	Aveve Zaden	Halfvroeg	Voedertarwe
Elixer	96,9	2011	Limagrain Belgium	Halflaat	Voedertarwe
Spirit	95,1	2011 (B)	Limagrain Belgium	Doorschieten en aar vormen: vroeg	Voedertarwe
Jarbas	93,6	2012 (B)	Quartes	Halflaat	Voedertarwe
Tybalt	89,4	2003 (NL)	Limagrain Belgium	Halfvroeg	BP
Getuigen	100,0				
= ... kg/ha	12.109 kg/ha, 100 = gemiddelde opbrengst van alle rassen op de Belgische rassenlijst				

[1] (B) = ras is eveneens ingeschreven

[2] Bron: mandataris

[3] Kwaliteit: BPS = Blé panifiable supérieur; BPC = Blé panifiable courant; BAU = Blé autre utilisation

bij de normale najaarszaai (proefjaren 2009 tot en met 2012: gemiddeld 101,7%). Voor de proefresultaten van de locaties waar tijdig gezaaid werd verwijzen we naar *Management&Techniek* 16 van 20 september.

Er moet benadrukt worden dat de proefresultaten bij de voorjaarszaai 2013 in Koksijde en de late najaarszaai 2008 in Zuienkerke (Houtave) bekomen werden onder de gegeven lokale groei- en klimaatsomstandigheden. Bovendien gaat het telkens om slechts één proef. De behaalde proefresultaten houden geen garantie in voor het verkrijgen van een gelijkaardig resultaat in de toekomst.

Wintertarwe zaaien in het voorjaar

Wat de zaai van wintertarwe in het voorjaar betreft, is het belangrijk én noodzakelijk te wijzen op enkele plantkundige aspecten. Wintertarwe wordt vóór (of eventueel tijdens de winter) gezaaid omdat ze afhankelijk van het ras in de jeugd een bepaalde tijd lage temperaturen nodig heeft voor de vernalisatie. Tijdens die verlengde groeistilstand worden de nodige stoffen gevormd (onder meer gibberelline), die later de aarvorming moeten inleiden. Wintertarwe die na de winter gezaaid wordt, en daardoor geen koude-inductie kreeg, blijft lang uitstoelen zonder door te schieten of zonder rijpe aren te vormen. De aarvorming blijft achterwege of is onvolledig omdat de zeer jonge plant onvoldoende koude doormaakte. Dit is uitgesproken het geval wanneer het weer vanaf begin januari aanhoudend zeer zacht zou zijn. Vandaar dat het aanbevelen van wintertarwerassen geschikt voor voorjaarszaai ongetwijfeld niet zonder risico is. De ervaringen met de voorjaarszaai in 1999 hebben dit immers zonder meer aangetoond. Voor wat de uiterste zaaidatum betreft van de diverse rassen wintertarwe wordt best de mandataris gecontacteerd (tabel 1). ■

De volledige resultaten kan je terugvinden via www.boerenbond.be/kenniscentrum/publicaties.

PROEFOMSTANDIGHEDEN

- **Grondsoort:** klei (kustpolder)
- **Voorvrucht:** suikerbieten
- **Ploegen en zaaiklaar leggen:** 14 januari 2013
- **Zaaidatum:** 14 januari 2013
- **Zaaidichtheid:** 450 zaden/m2
- **Stikstofbemestingsadvies:** 204 kg N/ha (83+57+64)
- **Groeiregulator:** Gycocel 75 l/ha (18 mei 2013)
- **Ziektebestrijding**:
  - **bladbehandeling:** (tweede knoop: 4 juni 2013): Granovo 1,7 l/ha
  - **aarbehandeling:** (aar uit: 1 juli 2013): Ceriax 1,75 l/ha
- **Oogstdatum:** 30 augustus 2013

Copyright Boerenbond